

Pieśń XI (Próżna twa chłuba, nie kochaj się w sobie...)

JAN KOCHANOWSKI

*Pieśń XI*¹²

Próżna twa chluba³, nie kochaj się w sobie,
Nie wszystko prawda, com pisał o tobie.
Miłość mię zwiiodła i przez mię mówiła,
Że nad cię nigdy wdzięczniejsza⁴ nie była.

Jako lelija różą przeplatana,
Zdała mi się twarz twoja malowana;
Oczy twe jako gwiazdy się błyskały,
Piersi twe śniegu sromotę działały⁵.

Gniewliweś morze śmiechem uśmierzała,
Kamiennę serce słowy przenikała.
Teraz w mych oczach wszystko się zmieniło,
Obludne serce wszystko pokazało⁶

I twa niewdzięczność, którą pokazujesz
Tam, gdzie powolność i chuć prawą⁷ czujesz.
Czego mi tedy stateczne namowy
Nie mogły wybić żadną miarą z głowy;

Czegom zbyć nie mógł przez zioła, przez czary,
To sam dziś wyznam na się z prawej wiary⁸:
Żem był zablądził w swej niemądrej sprawie,
A był cим, jeśli komu, jak żyw prawie⁹.

Ale żeś tego wdzięczna być nie chciała,
Dalej nie będziesz ze mnie służę miała.
To, com ci służył, niech już wniwecz idzie,
Bo jednak ten czas kiedykolwiek przyjdzie,

Że ty, wspomniawszy na me powolności,
Musisz zapłakać nieraz od żałości.
A ja, bych jeno o tobie nie wiedział,
I w pustych lesiech¹⁰ sam rad będę siedział.

¹*Pieśń XI* dodana — pieśń wzorowana na elegiach Propercjusza (zwłaszcza III 24) i Katullusa. [przypis redakcyjny]

²W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w utworze jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

³*chluba* (starop.) — chępliwość. [przypis redakcyjny]

⁴*wdzięczniejszy** (starop.) — miłszy. [przypis redakcyjny]

⁵*śniegu sromotę działały* (starop.) — przynosiły wstyd śniegowi. [przypis redakcyjny]

⁶*pokazać* (starop.) — zepsuć. [przypis redakcyjny]

⁷*powolność i chuć prawa* (starop.) — uległość i prawdziwa namiętność. [przypis redakcyjny]

⁸*z prawej wiary* (starop.) — z prawdziwego przekonania. [przypis redakcyjny]

⁹*A był cим, jeśli komu, jak żyw prawie* (starop.) — a jeśli komuś byłem oddany całym życiem, to właśnie tobie. [przypis redakcyjny]

¹⁰*pustych lesiech* (starop. forma Ms. Im) — pustych lasach. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/fragmenta-piesn-xi-prozna-twa-chluba-nie-kochaj-sie-w-sobie>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Kochanowski, Fragmenta albo pozostałe pisma, Drukarnia Łazarzowa, Kraków, 1590

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.